

et Bidrag af 2 pCt. aarlig til Pensionering; der foreligger saaledes 5 pCt. af samtlige Gager, og hvis man nu ved en Forhøjelse af Skolepengene tilvejebragte en Stigning paa Indtagts- siden af blot 50 eller 60,000 Kr., vilde man først og fremmest yderligere kunne forøge Pensionsfondet med nogle Procent af de aarlige Gager. Dernæst kunde man anvende Resten af Stigningen til Forbedring af Lærernes Naar med Fradrag af det Beløb, som aarlig maatte henlægges til Dannelse af et Reservecfond. Idet der samtidigt sker en ikke ubetydelig Amortisering af Institutionens Gæld, medens dens Aktiver, der bestaa af flere Ejendomme i alle Byens Kvarterer, vistnok i Fremtiden ville stige stærkt i Værdi, vil Institutionen blive tilstrækkelig funderet i økonomisk Henseende.

Selv om Sammenslutningen i enkelte Retninger kunde tænkes at medføre forøgede Udgifter, som ikke ere opførte i det fremsatte Budget, vil der sikkert paa andre Punkter kunne indvindes Besparelser, der rigelig opveje disse, navnlig derved, at man ikke vil opretholde faatallige Klasser, der give økonomisk Tab. Selvsølgelig vil der ikke blive Tale om at sende Elever vilkaarligt fra den ene Skole til den anden, Forældrene ville som hidtil kunne vælge mellem Skolerne. Men har en Skole alle sine Klasser fulde, vil den kunne henvisse Elever, der yderligere maatte melde sig, til en anden Skole, saa at man ikke behøver at oprette nye Klasser for ganske faa Elever.

Med denne Ordning vil saaledes 8 af de bestaaende private Latin- og Realskoler i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg være forenede i et Fællesseje. Naar dette ikke straks vil komme til at omfatte samtlige 11 Skoler, ligger det i, at de to af disse endnu ikke have truffet nogen endelig Bestemmelse, medens en ikke har kunnet deltage i Forhandlingerne. Bestyreren for Industribygningens Skole opholder sig nemlig i Udlandet, men har erklæret, at han rimeligvis vilde tiltræde Forslaget ved sin Hjemkomst. Da Skolen ikke ejer nogen særlig Bygning, vil det være meget let at optage den i Institutionen. Efterlægtselskabets Skole vil saa meget lettere kunne gaa ind under den nye Ordning, saa snart Direktionen for denne Skole maatte bestemme sig dertil, som denne Skole selv danner en Institution, der ejer sin Bygning. Efterfølgendes Latin- og Realskole har særlige Forhold, idet den drives i Forbindelse med en Pigeskole i samme Bygning, og det maa vistnok blive et Fremtidsspørgsmaal, hvorledes Forholdet til denne Skole kan ordnes.

Hvad enten imidlertid denne Sammenslutning kommer til at omfatte alle Skolerne eller kun Flertallet af dem, er det vor Overbevisning, at en saadan Ordning vil være til stor Gavn for Hovedstadens højere Skolevæsen.

Overser den Indvending, at en Sammenslutning muligt vilde kunne berøve Privatskolen dens frie Initiativ og dermed noget af Friheden i dens Arbejde, skulle vi tillade os at bemærke følgende.

Som Forholdene for Tiden ere, med Eksamensmaalet som bestemmende for disse Skolers Virksomhed og for de øverste Klassers Bedkommende med ret minutiøse Bestemmelser for Arbejdet i det enkelte, er der i Virkeligheden kun et meget begrænset Raaderum for den enkelte Bestyrers Sympatier og Ønsker, baade hvad Undervisningsfagene og deres Fordeling angaar — altsaa netop paa det Omraade, hvor det frie Initiativ skulde gjøre sig særlig gældende. Allerede af den Grund kunne vi ikke se nogen Fare her, snarere kunne vi tænke os, at den forøgede Statskontrol, som Sammenslutningen vil medføre, saavel som dennes hele Natur kunde gøre det muligt at give Eksamensfordringerne en mindre minutiøs Karakter, end de for Tiden have. Men dernæst maa vi meget stærkt fremhæve, at Sammenslutningen i den Form, hvorunder vi have tænkt os den, aldeles ikke behøver i nogen synderlig Grad at begrænse den enkelte Skoleleders Frihed eller berøve den enkelte Skole noget af dens Individualitetspræg.

Man maa ikke glemme, at da Ordningen iværksættes af Mænd, der alle i en Aar-række i Frihed have styret hver sin Skole, er der Grund til at vente, at de i ringest mulig Grad vil finde sig i fremmed Indblanding i deres Anliggender og selv være utilbøjelige til at blande sig i de andres, og at der efterhaanden vil kunne skabes en Arbejdsform for de sammensluttede Skoler, der gennem bindende Regler og fæstnet Tradition vil sikre Friheden ogsaa i Fremtiden.

At det vil være rigtigt at skabe en saadan Institution netop i dette Øjeblik, fremgaar ogsaa af en anden Betragtning, nemlig Hensynet til de stærkt stigende Ejendomspriser. Det vil let gaa saaledes, at det snart ikke bliver muligt i Byens folkerige Kvarterer at opdrive Ejendomme af den Størrelse, som Nutidens Skoler kræve, til saa rimelige Priser, at private Skoler kunne forrente den Sum, hvori Ejendommen staar, særlig naar der tages Hensyn til den Usikkerhed, hvorunder den enkelte private Skole dog altid maa virke.